

EDINOST
Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torekih, četrtek in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za en mesec . . . 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— „ „ „ 4.50 za pol leta . . . 6.— „ „ „ 18.— za vse leto . . . 12.— „ „ „ 36.—
Naročnine se plačujejo naprej na srečo brez priložne naročnine za upravo na zira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč., izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Oglasi se računajo po tarifi v petiti; za naslove s debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, kor nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnine, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo ulica Molino picolo št. 2, II. nadst. Naročnine in oglase je plačevati loco Trst. Odprte reklamacije se proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„P odinost je modra.“

Volilci V. kurije!

Dne 8. marca tega leta poklicani ste vsi avstrijski državljani, ki ste dovršili 24. leto svoje dobe in ki bivate 6 mesecev v tržaškem mestu in njega okolici, da si izvolite državnega poslanca za takozvano peto kurijo.

V tej kuriji imajo volilno pravico državljani iz vseh slojev, tudi iz onih, ki dosedaj niso uživali te najvažnejše politične pravice. Ker so koristi in težnje teh različnih slojev mnogovrstne, je bilo težavno najti osebo, ki bi bila sposobna pravično zastopati vse te koristi in težnje.

Taka oseba je po trdnem našem uverjenju dosedanji državni poslanec

IVAN NABERGOJ,

posestnik na Proseku.

Ta mož je izišel iz priprostega, kmečkega stanu, kar ga že samo po sebi priporoča kakor zastopnika vseh zanemarjenih, tlačanih in do sedaj brezpravnih stanov.

Na drugi strani pa si je svojim tridesetletnem delovanjem v javnem življenju, svoje uzorno marljivostjo in svojim poštnim značajem pridobil toliko ugleda in spoštovanja na vse strani, da bode lahko uspešno deloval za koristi svojih volilcev vseh stanov brez razlike narodnosti. V svojem javnem delovanju bil je vsikdar na stališču stroge enakopravnosti in pravičnosti in je pokazal ob vsaki priliki besedo in dejanjem, da ga naravna in vsakomur prirojena ljubezen do svojega rodu ne zasleplja tako, da bi delal krivico drugim. Tako se je ob vsaki priliki brez predsodka potezal za koristi mesta tržaškega, za opravičene stanovske interese, in nikdar ni odrekal svoje pomoči posamičnikom kateresibodi narodnosti, ki so se zaupno zatekli k njemu.

Sam vzrastel v težkem delu se je vsikdar rad zavzemal za koristi delavcev in sploh najnižih stanov, kar je pokazal posebej s tem, da se je dosledno in odločno boril proti zvišanju užitnine, kateri davek najhuje tlači najnižih stanov. Neustrašeno se je upiral takim predlogom v Trstu gospodujoče stranke, kateri je neprestano višanje teh bremen vrhunec administrativne modrosti.

V parlamentu je bil naš kandidat vsikdar na strani onih, ki so se tudi v političnem pogledu borili za enake pravice vseh državljanov in dosledno tudi za splošno in jednako volilno pravico.

Ta minolost našega kandidata priporoča ga kakor najsposobnejšega poslanca mesta tržaškega v peti kuriji. Mi imamo njegovo pošteno besedo, da se nikoli ne izneveri svojim načelom in svoji minolosti.

Volilci!

Takemu možu, takemu kandidatu, takemu uzornemu avstrijskemu patrijotu smete mirne duše poveriti mandat, v trdnem prepričanju, da Vam ga svojedobno zopet izroči čistega in neomadeževanega.

Volilci!

Komur je do resnega zboljšanja nezdravih materialnih, socijalnih in političnih razmer mesta tržaškega, čegar bodočnost je nerazdružno spojena z avstrijsko državno mislijo, oddaj dne 8. marca t. l. svoj glas našemu kandidatu: **Ivanu Nabergoju!**

Centralni volilni odbor.

Okoličanom!

V današnjem zjutranjem izdanju smo priobčili imena mož, ki naj bi zastopali našo okolico v deželni in mestni zboru tržaškem za določbo prihodnjih treh let. S tem je volilna borba v okoličici za sestavo bodočega deželnega in občinskega za topa stopila v zadnji in odločilni stadij.

Nekako pozno smo to pot stopili v javnost se svoje kandidatno listo. Mnogi so nam celo očitali to. A mi pravimo: prav je bilo tako! Potrebno je bilo tako! Pol. društvu „Edinost“ treba je izreči le popolno priznanje, da je vzelo nase le vodstvo volitev in da je odločilno besedo glede kandidatov prepustilo volilcem samim. Tako stališče je gotovo najpraviše. Dan danes ne gre več, da bi odbor kakega političnega društva kar dekretoval in usiljeval volilcem kandidate. Narod naš potrebuje pač svetovalce in voditelje, ali za avtokrate in samodržce — ne mara! Ako hočemo, da bude naša javnost dozorevala politički, ako hočemo, da naš narod pride do političke in narodne samozavesti, treba v to, da tej javnosti in temu narodu prepuščamo besedo, da slušamo njiju glas. Zanimanje za javne stvari in intenzivno udeleževanje na javnem življenju, to je najboljša šola za ljudstvo.

To so razlogi, katere je poštevalo politično društvo „Edinost“ in radi katerih je hotelo, da čuje menenje volilcev po vsej okolici, predno se izreče za tega ali onega kandidata. V ta namen pa je trebalo mnogo poizvedovanja, mnogo truda in mnogo časa. To je povsem naravno. Kjer žive zavedni in razsodni ljudje, ni drugače mogoče, nego da se pojavljajo razna menenja. Ta bi hotel priti do cilja po tej, ta zopet po drugi poti. Tako je bilo tudi po naši okolici glede imenovanja kandidatov za prihodnji deželni in občinski zastop tržaški. Slušati je trebalo vsa različna menenja, misli raznih posamičnih vplivnih in odličnih mož, in potem združiti vsa ta menenja v harmonično celoto. Kdo ne ve, da treba v to previdnega, taktnega in jako premissljenega postopanja.

V tem zmislu smo postopali tudi mi in reči smemo, da nam ne more očitati nikdo, da bi bili prezirali to ali ono opravičeno menenje. To je bil torej vzrok, da nismo stopili v javnost, dokler nismo bili povsem na jasnem sami seboj, dokler nismo bili na jasnem, na kateri strani je večina naših mož.

Z minolo nedeljo pa smo prišli na jasno. Vestno uvaživši vsa menenja napravili smo si svoj konečni račun. Patrijotiskim zadoščenjem moramo sabeložiti dejstvo, da kraj vseh različnih menenj med našimi možmi ni bilo nikjer videti tiste odurne in toli pogubne trme, ki smatra za nekako sramoto, ako svoje menenje prilagodi menenju drugih. Naši možje so brez strahu, lice v lice, izjavljali svoje menenje, a so potem radi poslušali tudi menenje drugih. To je možko, to je častno, to je zares rodoljubno. Možje, ki tako postopajo, kažejo, da jim je stvar viša, nego vse posamične osebe, kažejo, da imajo pravi zmisel za ukupni blagor.

Ob takem poštenju smo slednjič prišli do popolnega sporazumljenja in danes smo gotovi, da glede kandidatov vlada v vsem našem taboru

PODLISTEK

Fromont mlajši & Risler starši.

ROMAN.

— Francoski epikal Alphonse Daudet, preložil Al. B. —

V dražestnem oblaku od svile, cvetic, okrasja, prevoz in kozuhovinastih obšivov, ki nagloma vzletijo po vnanjih stopnicah gori, je spoznala Sidonija jedno najelegantejših pohajalk Fromontovih salonov, ženo bogatega tvorničarja bronastega blaga. Kakšna čast, vsprejeti takšno obiskovalko! Naglo se je ustopila družina Rislerja: gospod pri dimniku, gospa pa v naslonjaču, leno listajoča modni časopis. Vse zama! Zala obiskovalka ni prišla zaradi Sidonije: vstopila je v spodnje nadstropje.

O, ko bi madam Žorž sedaj-le mogla slišati, kaj njena sosedka pravi o njej in o njenih prijateljicah....

Ta hip so se odprla vrata in dekle je oznailo:

„Gospodična Planusova“.

Gospodična Planusova je sestra blagajniku; blaga, skromna, uboga stara devica; hotela je gespo šefa svojega brata obiskati iz dolžnosti in je

le jedno samo menenje, in da je jedna in zlozna volja vseh le ta: da zmagamo z vsemi 6 kandidati, proglašeni za našo okolico v današnjem zjutranjem izdanju.

O Iv. Nabergerju, Dolenzu, Iv. Goriupu in Ivanu M. Vatovcu ne govorimo, ker ne treba govoriti, ker govore zanje njih mišlost in njih dela. To so možje, ki so vsikdar stali nepremično zvesti v borbi za materijalna in duševna prava naše okolice. Njih zasluga je bila dosedaj, da slavni mestni zastop ni mogel pozabiti na našo okolico. Le pogumnemu nastopanju teh mož se je zahvaliti, da se je sploh kedaj kaj storilo za našo okolico. Da ni bilo teh mož v našem deželni in mestni zastopu, kdo bi se bil brigal tam notri za okolico? Magistratni podvorniki bi pač vestno in točno dostavljali plačilne naloge za poravnaje ogromnih občinskih davkov; naši okoličani bi pač istotako točno nosili v občinske blagajne svoje krvavo prislužene žulje — ali nikdar ne bi se bila čula niti beseda o tem, kar treba ta naša okolica, kar trebajo ti okoličani, vestno vršiti svoje dolžnosti do občine in do dežele. Gospoda imajo veliko veliko potreb v mestu, a okoličan je — tako menijo gospoda — siromašen kmet, ki naj bo vesel, da sme dihati božji zrak.

Zapomnite si okoličani! Če je tudi ta ali oni zastopnik iz laške večine omenjal te ali one potrebe po okolici, storil ni tega iz lastnega srčnega nagiba, ampak storil je, ker je bil izzvan in prisiljen v to po naših slovenskih narodnih zastopnikih. V hipu, ko bi zginil iz deželne in mestne zbornice zadnji zastopnik slovenske krvi, v istem hipu bi zginila iz zbornice misel na okolico. Okoličani! To je tako gotovo kakor je Bog v nebesih. Naši gori imenovani zastopniki so bili torej vsikdar živ opomin oblastni mestni gospodi, da po okolici še živite vi, da hočete živeti tudi v bodoče, da imate svoje pravice in da od teh pravic ne odstopite nikdar!

Krivično — ker nevaležno — a tudi škodljivo z ozirom na Vaše koristi bi bilo, ako bi teh toli izkušenih in zanesljivih mož ne poslali zopet zastopat svoje koristi, koristi naše slov. okolice.

Med predloženimi kandidati sta pa tudi dva nova moža: gosp. Fran Kosec, župnik na Katinari, in gosp. Alojzij Goriup, posestnik in trgovec na Proseku. Prvi je kandidat za II. okraj, drugi pa za VI. okraj.

Rekli smo, da to sta dva nova moža. Ali ta izrek naš treba prav razumeti. Nova bosta v zbornici, ali njiju imeni sti že znani po naši okolici, sti na najboljšem glasu v našem javnem življenju. Gospod župnik Kosec je častitljiva oseba, ki uživa splošno ljubezen svojih župljanov in ki nima nasprotnika v vsem II. okraju. Istotako je g. Alojzij Goriup tipična oseba v naši gornji okolici, spoštovana od vseh. Oba ta dva moža poznata že po svojem poklicu potrebe in težnje naše okolice, oba ljubita okoličane že zato, ker živita med njimi in delita z njimi dobro in slabo. Glavno pa je, da sta oba kremen-značaja, in da smemo računati z vso gotovostjo, da posvetita vse svoje moči blagru naše okolice. G. Alojzij Goriup je poznan po svoji energiji, po svoji odločnosti; dokazal je

sedaj valed sila ljubeznivega sprejema, katera je deležna, vidno vsa iz sebe. Hitita jej nasproti ter jo pozdravljata kar najprisrčneje. „To je lepo, prav lepo... Pridite vendar bliže k dimniku“! In kako pazita in se zanimata za njene najeznatnejše besede! Vrli Risler se smeje tako iz srca, kakor da se jej hoče prav prisrčno zahvaliti za njen pohod. Celo Sidonija razvija vso svojo ljubeznivost; osrečuje jo to, da se more pred njo, kateri je bila nekdanj po stanu jednaka, pokazati v vsej svoji sijajnosti, in da mora ta tu pod njo slišati, da ima nekoga v pohodih. Zato tudi pri prestavljanju stolov in premikanju mize dela kolikor mogoče hrupa in ko se je gospodična naposled, zmešana, vzradoščena in preslepljena, priporočala, spremijala sta jo z glasno hojo do stopnic, in čez držaj naslanjaje se, klicala za njo, da sta vsaki petek doma... „Slišite... vsaki petek!“....

Sedaj pa je noč. V salonu gori dvojica težkih svetil. Iz sosednje sobe se čuje dekle, pogrinjajoče mizo. Konec je. Gospa Fromonta mlajšega ne pride.

Sidonija blede od tegote:

že o resnih prilikah, posebno pa letos, da zna stati trdno kakor hrast v viharjih naših borb. A ne le odločna in poštena sta ta dva moža, ampak imata tudi vse sposobnosti, ki so potrebne pravemu zastopniku naroda. Oba sta prosvetljena in inteligentna moža, da se okolica sme ponašati z njima!

Taki so torej šestorica mož, ki vam jih priporoča pol. društvo „Edinost“ v popolnem sporazumljenju s cvetom prebivalstva po naši okolici. In pol. društvo „Edinost“ je ponosno in srečno, da vam more priporočati take možje.

Politično društvo „Edinost“ si je v svesti, do je storilo v polni meri svojo dolžnost; na Vas pa je sedaj, dragi okoličani, da pogumnim nastopom pripomorate tem možem do zmage! In mi se ne smemo varati: borba bude huda, ljuta. Cvet okoličanstva je na naši strani, to je gotovo. Ali mi imamo po okolici — potoženo bodi to Bogu — še mnogo nezavednih in plašljivih ljudi. In le tem nastavljajo nasprotniki svoje mreže. Od vseh strani nam prihajajo poročila, kako letajo okolo laški agitatorji, kako mamijo ljudstvo besedami, pijačo in — denarjem.

Take nezavedne ljudi treba čuvati in nadzirati. Zato pa ni zadosti, da zavedni rodoljub odda le svoj glas, ampak mora skrbeti, da tudi drugi oddajo svoj glas našim kandidatom. Na delo val, da zmagajo naši kandidati narodnega poštenja. Vsi v boj, da dokažemo svetu, da okolica hoče ostati to, kar je bila od nekdaj: verna, zvesta svojemu narodu in udana presvetli dinastiji Habsburgov. Sosebno to poslednje moramo dokazati to pot na sijajen način — to pot, ko je besnenje nelejtalnih elementov v mestu privrelo na svoj vrhunec.

Znani pesnik tržaški, ki že davno počiva v hladnem grobu, je zapel Slovence: „Hrast se omaja in hrib, zvestoba Slovence ne gane!“

In tako bodi! Okoličani! Ako se že na vseh koncih in krajih ruši poštena stvar, dokažimo pa mi, da nas niso potrlji življenja viharji, da umemo ponosnim čelom zreti v obraz tudi besneči strasti, da ne klonemo duhom, ampak da hočemo stati kakor hrasti v borbi za vero, cesarja in domovino! Naša stvar je poštena in Bogu ljuba. Z božjo pomočjo torej vržimo se v boj, da bude dan prihodnje nedelje za našo okolico, za vse tržaške Slovence, za ves narod slovenski: dan slave, dan zmage — časten dan stražarjem naroda in države tu na bregovih naše Adrije!

Politiške vesti.

V TRSTU, dan 23. februarja 1897.

Državnozbornske volitve. Ker glede V. kurije v Istri „Piccolo“ bega občinstvo netočnimi poročili in vzbuja domnevanje kakor da je absolutno zagotovljena zmaga italijanskega kandidata v peti kuriji — tako pravi danes, da je izvoljenih 213 italijanskih in le 95 hrvatskih volilnih mož — podajemo tu izkaz onih volitev, ki so do sedaj zdale ugodno za nas:

Veprinac 4, Materija 11, Jelšane 8, Kastav 13, Sv. Matej 10, Klana 4, Žminj 9, Boljun 7, Tinjan 7, Palj 20, Unije 1, Baškanova 8, Vrbnik

„Le glejte, ta jezična stvar niti osemnajst stopnic ne more prestopiti... Milostivej gospi se vsekako zdi, da smo jej mi dokaj premajhni ljudje... A jaz se osvetim“.

In čim bolj daje duška svoji jezi v nepravilnih besedah, tem surovejši je njen glas ter dobiva tisti predmestni, zarobljeni izraz, ki ovaja nekdanjo učenko iz zaloge Le Mire.

Po nesreči se je drznul Risler nekaj opomniti.

„Kdo ve? Morda otroku ni bilo dobro“.

Besno je planila proti njemu, kakor da ga hoče raztrgati.

„Ali me že vendar jedenkrat pustite na miru z otrokom? ... Vi ste vzrok vsemu, kar me doleta.... Vi mi ne znate priskrbovati spoštovanja!“

In med tem, ko je ona siloma zaloputnila sobina vrata, da so zazvenele svetilnice in drobnav na etažerah, je stal Risler sam in nepremičen v salonu, z osuplim obrazem opazuje svoje snežnobebe manšete in široke loščene črevlje ter mrmral mehanično:

„Sprejemni dan moje žene!“ (Pride še.)

Pomisliti pa treba, da niso še izvršene volitve na Pazinščini in na Buzeščini, kjer je malone vse naše. Potem imamo še na Koperščini in na otokih povsem zanesljivih občin. Bitka po vseh teh krajih se izvaja še le ta teden, a zadnja in odločilna bitka bode še le prihodnji teden na Poreščini.

Staročeska stranka je že izdala svoj volilni oklic. Za sedaj proglašajo 10 kandidatov v raznih okrajih. Razglasenje družih kandidatov bode še sledilo. Oklic staročeske stranke se bavi raznimi vprašanji in nalogami, katere bode rešiti novemu parlamentu. Gledé obnovljenja pogodbe z Ogersko pravi oklic, da se mora zasnovati pogodba v zmislu enakih pravic in enakih bremen; ozirom na stremljenja za razširjenje volilne pravice se nadeja manifest Staročehov, da se prej ali slej zopet povrne deželni zbor merodavni vpliv na državni parlament, to je, da bode zopet deželni zbor pošiljal svoje zastopnike v državni zbor; ves finančni sistem je preosnovati tako, da bodo mogle dežele vršiti svojo nalogo brez zavisnosti od državnega fiskalizma; enakopravnost in enakoveljavnost naroda ceskega z nemškim, pripoznana do sedaj le platonski, naj se uvede v vse stroke javne uprave v dezelah češke krone; čuvati je gospodarske koristi vseh razredov, posebnost pa kmetijstva in obrti; glede vnanje politike je podpirati stremljenja po ohranitvi evropskega miru, ako pri tem ni v nevarnosti nezavisnost države. Toda taka narodnopravna zveza se ne sme nikdar premeniti v državnopravno. (Ta pasus je očividno naperjen proti Prusjakom v naši državi, ki se ne zadovoljujejo s tem, da smo v zvezi z Nemčijo, ampak bi hoteli, da se naša država kar zlije v jedno državnopravno celoto z Nemčijo.) Saj pa tudi izrecno naglašajo oklic Staročehov, da moramo hvalo peti Previdnosti božji, da nam je naklonila nesrečo iz leta 1866., vsled katere smo se osvobodili iz nemškega bunda. Leto 1866. je povrnilo Avstrijo samo sebi.

Oklic zavrzuje zatrdilo, da staročeska stranka zahteva svoj delež na patrijskem delu, katerega hoče vršiti zložno z drugimi strankami, v kolikor ne bodo ovirale tega načelne razlike.

Položaj na Kreti. Poslednja dva dneva sta donesla velevažnih vestij s Krete: Proglašanje okupacije od strani Grške in pa dejanski nastop velesil zoper upornike.

Dotična poročila se glase: A t e n e. Polkovnik Vassos je proglasil okupacijo Krete od strani Grške.

Poveljnik angleške eskadre je priobčil polkovniku Vassosu, da so združene eskadre sklenile napasti grške čete, ako bi iste skušale nadaljevati svojo pot. — Odkar so se Grki izkrcali v Agiji, zasedli so tudi dva utrjena stolpa. Turki so se umaknili v Kanejo; trije grški častniki so padli. 700 grških vojakov s topovi pa se je izkrcalo pri Kisamu.

Sinočna poročila pa slove:

A t e n e. „Agence Havas“ javlja: Včeraj zjutraj pričeli so uporniki v okolici Kaneje, zunaj Alepe, živahno streljanje, ki je še naraslo popolne. Poveljniki evropskih eskader so vsled tega sklenili bombardovati taborišče upornikov. Iz vseh ladij, ki so streljale, oddalo se je vsega 40 streliv. Nemška vojna ladija je streljala bombe, napolnjene melinitom. Ker so bombe padale po hribovju okolice, bati se je, da je ubitih več kristijanov. Ko je končalo streljanje, pokazala se je grška zastava na višini grškega tabora.

D u n a j. Pred bombardovanjem grških čet so poveljniki evropskih eskader, zasidranih pred Kanejo, priobčili svojim vladam brzogovornim potom, da s pasivnim pričakovanjem ni možno pomiriti Krete, ampak da je treba nastopiti energičnimi sredstvi. V diplomatskih krogih sodijo, da je včerajšnji korak pričetek še energičnejim sredstvom.

Iz pogajanj je razvidno, da so velesile povsem sporazumne v tem, da je treba Kreti dovoliti popolno avtonomijo. Vse kaže na to, da so velesile tudi sporazumne glede morebitnega skupnega nastopa zoper Grško, kar naj bi se zgodilo pred podeljenjem avtonomije Kreti.

C a r j i g r a d. Vest, da je Grška imenovala svojega generalnega konzula v Kaneji „kraljevskim komisarjem na Kreti“ ter da je odpravila ostale svoje konzulate na otoku, vzbudila je v cesarski

palaci in pri vladi živo jezo. Močna stranka sili vlado v to, da zasede Grško.

Verojetne vesti, došle s Krete, trdijo, da so mohamedanci moralno zelo potrti. Mnogo je poročil o midsobnem klanju med Turki in kristijani. Mohamedanci pa sledujoč morajo več trpeti, ker so nasproti kristijanom v veliki manjšini.

A t e n e. Minister za zunanje stvari je protestoval pri zastopnikih velesil zoper bombardovanje, kajti, v tem tiči po njegovem mišljenju protežiranje grških vojakov. Minister je zagotovil, da, ako bi se na Kreti ponovil tak slučaj, kakoršen se je bil dogodil včeraj, potem da bi bila Grška prisiljena pretrgati svoje zveze s Turčijo. Nadalje da mora turški odposlanik zahtevati, da turška vlada umakne svoje vojake s Krete.

Včerajšnje bombardovanje je ranilo 18 kristijanov.

A t e n e. V mestu je nenavadno gibanje in razburjenost. Ljudstvo je ljuto na tujce, posebno na Nemce, ki so o bombardovanju višav okoli Kaneje streljali bombe, napolnjene melinitom. Bilo je več hrupnih demonstracij, katere pa je udušila policija.

C a r j i g r a d. Ruski poslanik pri turški vladi, Nelidov, je dobil od ministra za zunanje stvari, grofa Muravjeva, brzogovornim potom ukaz, da z vsemi možnimi sredstvi zopreči vojsko Turčije zoper Grško.

Različne vesti.

Shod v Kolonji. Omenili smo že, da se je shod, ki ga je sklicalo politično društvo „Edinost“ minole nedelje v Kolonji, izvršil jako častno. — Shod je otvoril sklicatelj F r a n R i h t e r. Pozdravil je zborovalce je predlagal predsednikom shoda gosp. dra. O t o k a r j a R y b a r j a. Prevzemši predsedništvo je gosp. dr. Otokar Rybař v dolgem mnogo odobranem govoru dokazoval, kake lastnosti mora imeti poslanec, ki hoče biti vreden zastopnik naše okolice v mestnem zboru. Dokazal je na neovržen način, da takih lastnosti ne more imeti mož, katerega priporoča III. okraju nasprotna stranka, in sicer zato ne, ker ne živi med ljudstvom, ker ni naše krvi in ne naše vere. Tak mož ne more imeti pravega srca za naše ljudstvo. On bi bil gotovo najboljši zastopnik Židov, ali zastopnikom kristijanov ne more biti. (Viharno ploskanje.)

Ko je dovršil gosp. Rybař, vnela se je dolga razprava, v katero so posegli večinoma domači volilci. Govorili so gospodje: Z u l j a n (ta opetovano), C o t i č, I v a n G o d i n a, T r o b e c, P e r a i č in T u r k. Sesebno je gosp. Zuljan rotil zborovalce besedami, ki so prihajale iz srca in ki so tudi segale do srca: da ostanejo zvesti svojemu rodu! Navajal je lepi vzled, kako so kristijani v Bosni in Hercegovini trpeli pod kruto peto Turčinovo. Ali oni niso obupali — in sedaj so svobodni, ko jih je vzel pod svojo zaščito naš premilostni cesar! (Tem besedam je sledilo burno odobravanje in vse je vsklikalo: tudi mi hočemo vstrajati!) Slednjič je gosp. Zuljan pozval zborovalce, naj vzdignejo prste v prisego, da ostanejo zvesti! In ganljiv prozor je bil, ko so zborovalci storili to svečano prisego. Hvala in čast budi g. Zuljanu, da je tako možko nastopil za našo stvar! Trdno se nadejamo, da volitev v III. okraju izpade srečno, a velik del zasluge na tem bomo morali priznati g. Zuljanu poleg drugih vrlih mož svetoivanskih. Kandidaturi gosp. I v. M a r i j a V a t o v c a za mestni zbor in gosp. I v a n a N a b e r g o j a za V. kurijo sti se vprejeli soglasno. Predsednik dr. Rybař je zahvalil zborovalce, da se na teli lep način pokazali svojo zdelost in pojasnil jim je natančno, kako jim je postopati o volitvah v mestni in državni zbor.

Omeniti treba tudi, kako so zborovalci prirejali prave ovacije vrlemu prvaku našemu pri sv. Ivanu, gosp. A n t o n u T r o b e c u. Srečni oni, ki imajo takega voditelja, a srečen tudi on, ki vživa teliko ljubezni! Ko so odhajali odposlanci političnega društva „Edinost“, ni bilo ne konca ne kraja pozdravljanju in stiskanju rok.

S tem shodom so bile dovršene priprave za mestne volitve. Mi smo storili, kar je bilo v naši moči, sedaj pa pridi: kar hočeta božja previdnost in pa razsodnost naših volilcev!

Okoličani! Mestni magistrat tržaški opozarja one volilce v okolici, ki morda še niso dobili svojih volilnih legitimacij na dom, da jih dvignejo v soboto dne 27. t. m. od 9. ure predp. do 2. pop. pri delegovanem komisarju v teh-le krajih: a) volilci I. volilnega okraja v šolskem posloplju v Škednju; b) volilci II. okraja v šolskem posloplju dvorca Revoltella; c) oni III. okraja v šolskem posloplju na Vrdeli; d) oni IV. okraja v šolskem posloplju v Rojanu; e) oni V. okraja v šolskem posloplju v Trebčah in f) volilci VI. okraja v šolskem posloplju na Proseku. Volitve se bodo vršile v nedeljo dne 28. februarja na tu označenih mestih.

Progressovci v okolici. Stranka progresovska v Trstu je valed svoje zmage nad konservativno stranko postala toli drzna, da je postavila svoje kandidate za mestni svet celó v vseh šestih okrajih okolice. Ti progresovsko-židovsko-liberalni-lahonski kandidati so; Za I. okraj: Carlo Banelli (zoper Nabergoja); za II.: Arnerrytsch (zoper župnika Kosea); za III.: Eugenio dott. Gairinger. (z. Iv. M. Vatovca); za IV.: Turrek (zoper Dollenza); za V.: Leopoldo Mauroner (zoper Al. Goriupa) in za VI.: Cumar (zoper Iv. Goriupa.)

Kako love ljudi! Iz Trsta nam pišejo: Kamenosek Filip Petelin iz Barkovelj je delal vse te dni na tlaku v ulici Sanità. Danes pa so zahtevali od njega in od vseh njegovih tovarišev, da se mora podpisati na nekem papirju, a povedali mu niso, kaj stoji tam. Jasno je, da je tu zopet kak volilen manever. Toda mož je poštenjak in razumen; zato je odgovoril: „Ne podpisem, dokler ne vem, kaj je zapisano. Sicer pa: saj veste, kje sem doma. Če me najdete, kadar tirjate davke, me morate iskati na domu tudi za druge stvari!“

Radi tega možkega odgovora so siromaka zagnali z dela. A on je pobral svoje orodje in odšel je, ne da bi trenil z očesom. Raje hoče trpeti škodo, kakor da bi prodal svoje poštenje.

Odhajajočemu z dela je rekel jeden oblastnežev: Zakaj pa prihajate v Trst krast denar občini? Delavec pa je odvrnil: Mi ne krademo, ker delamo od jutra do večera. Krade pa morda kdo drugi!

To je lep izgled iz delavskih vrst. Klobuk z glave pred takim poštenjakom!

Iz V. volilnega okraja v okolici nam pišejo: V nedeljo bomo volili poslanca v mestni zbor. Mauronerjevi agitatorji so bili dosegli že lep uspeh. Pregovorili so nas pri vinu v Trebčah, da se nismo udeležili shoda političnega društva „Edinost“. Pravili so nam, da nas Slovenci hočejo odtrgati od Trsta in spraviti nas pod Sežano, kjer se kmetom še slabše godi v gospodarskem oziru. Mi smo jim verovali, verovali smo njih sladkim besedam, a že danes se kesamo, kesamo se, ker sedaj smo prepričani, da je bila grda laž, kar so Mauronerjevi agitatorji trobili o Slovencih po krčmah. Kedor se je enkrat zlagal, zlaže se tudi v drugič. Zato pa jim tudi sedaj ne moremo verovati čisto nič več. Obljubujejo nam, rekel bi, nebesa, a njih obljube ostajajo le obljube. Ko bi bil Mauroner izpolnil v II. okraju dane obljube, volili bi ga gotovo zopet. A ker ni storil za II. okraj prav nič, nočejo ga več.

In sedaj hočejo usiliti Mauronerja nam v V. okraju. Oglejmo si nekoliko tega gospoda! Srce tega gospoda bije za neko drugo deželo. Kako naj bi imel po takem ta mož srce za nas okoličanske Slovence, ki smo bili, smo in bomo vedno zvesti Avstriji?! Za nas ga ne more imeti. Ako bi imel srce za nas, b'li bi sedaj v II. okraju na boljšem, nego v vseh drugih okrajih. Torej mož nima srca za nas okoličane!

Mi vemo dobro, da bahati laški gospódi bije srce za Italijo. Zato jemljejo delavce iz Italije, zato si naročajo dela v Italiji, zato pošiljajo denar v Italijo, zato trosijo denar v Italiji. In za take ljudi naj se mi ogrevamo, take ljudi naj bi volili mi okoličani?! Mi hočemo za zastopnika, za poslanca moža, ki je naš, ki ima srce za nas, ki ima srce za okolico, ki ima srce za Slovence in ne za Italijo. Italija nam ni dala še nič dobrega. Tu v Avstriji se nam bolje godi, nego onim v Italiji, tu v Avstriji hočemo ostati, tu živeti in umreti. Mi hočemo moža, ki je zvest Avstrijec, mi hočemo moža, ki je pripravljen za Avstrijo iti v ogenj, nočemo pa moža, ki ni našega mišljenja,

ki ni naš. To naj si zapomni lahonski agitatorji. Njih obljube so le prazne. Le nikar naj nam ne obljubajo prašičev, krav in bikov. Laška kmetijska družba naj nam daje prašiče, krave in bika, saj je to njena dolžnost, saj dobiva od Avstrije veliko podporo, saj je plašena od Avstrije, a daje naj nam jih takrat, ko niso volitve! Pred volitvami kaj takega obljubovati je lahko. Saj nismo več tako neumni, da bi verovali takim obljubam, ko že otrok vé, da vse ostane le pri obljubah.

Naša vest nam ne dopušta, da bi dajali naše glasove Lahom. Naša pamet nam pravi, da hudo gresimo, ako jim bomo verovali in naše srce nam pravi, naše srce čuti, da mi ne moremo biti za njih.

Naša vest, naša pamet, naše srce nam pa vevajo, da bomo vsi kakor en mož za tistega moža, ki je naš, ki je pripravljen za nas živeti in umreti. In ta mož je gospod Alezij Goriup na Proseku. Zanj bomo glasovali, zanj pojdemo v ogenj, njega hočemo, naj bo to Lahom prav ali ne! Če tudi naš Goriup nam nič ne obljubi, če tudi on nič ne doseže za nas, zadovoljni smo z njim samo zato, ker vemo, da njegovo srce je naše! Bog živi torej Lojzeta Goriupa!

Kako strašijo! Pišejo nam iz Topolovca: Povejte: ali še živimo v pravni državi, ali imamo še kaka politična prava? Ali je naše ljudstvo res že suženj onih oderuhov, ki mu sesajo kri? A ne zadosti, da srkajo mozeg vsem onim, ki so se zaplели v njih oderuške mreže, še ono malo političnega prava mu kratije nečuvencem nasiljem! To je grozno, kako laške pijavke strašijo ljudstvo, sedaj pred volitvami.

V rokah imam tu hektografirano pretilno pismo, ki so je razposlali Koperci v Gradinj in Topolovec. Glasi se:

„Vam priporočamo, da bodete o sedanjih volitvah glasovali z Istro. Ako boste glasovali z Hrvatimi, bodemo vaši sovražniki; nobeden naj ne vozi več drv v Koper, kajti nikdo jih ne bo več kupoval in pošljemo vas v Zagreb prodajat drva. To je še zadnja poskušnja, ki jo storimo z Vami in videli bodete, da bodemo držali besedo. Mi smo vaši bratje, a vaši duhovniki sami tuji! Pomislite dobro, da se ne pogubite.“

V Kopru, dne 16. februarja 1897.

Koperci.

Tako strašijo pijavke naše ljudi, one ljudi, od katerih žive skoro izključno! To je sramota, to je drznost, to je škandal, da se na tak način ovira siromašno in boječe ljudstvo v izvrševanju svojih političnih pravic.

Nov poštni urad. Dne 1. marca 1897. odpre se v Tervišu v Istri, pol. okraj Pazinski, nov poštni urad, ki se bode pečal s pisemsko in vožno pošto ter ob enem služboval kakor nabiralnica poštne hranilnišnega urada. Zvezo bode imel s poštami v Motovunu in Pazinu.

Maskarada „Tržaškega Sokola“. Zanimanje za to tradicionalno veselico raste od dne do dne. Lože se razprodavajo prav pridno in upati je, da se prodajo vse do zadnje. Kdor hoče imeti ložo, naj se le pošuri.

Letošnja maskarada se gotovo dvigne nad vse svoje prednice že zato, ker se bode vršila v najsimpatičnejem gledališču tržaškem, v gledališču „Armonia“, ki je kakor navlašč ustvarjeno za take veselice. Želimo si velike udeležbe iz vseh slojev tržaškega slovenstva ne le iz ozirov na vrlo društvo „Sokol“, ampak tudi z ozirom na besnenje naših nasprotnikov: ako oni heté tajiti našo ekzistencijo v Trstu, pa moramo pokazati ob vsaki priliki: da smo tu in da nas je mnogo tu! To je sedaj naša sveta dolžnost. To dolžnost je minole sobote rešilo „Del. podp. društvo“ na uprav sijajen način, kakor bode razvidno iz poročila, ki je priobčimo prihodnjič, (danes smo namreč zopet v zadregi, radi prostora); in istotako naj store prihodnje nedelje prijatelji in podpiratelji našega „Sokola“.

Naša društva so naše orožje; to orožje moramo vihteti z vso spretnostjo!

O velikem plesu „Del. podp. društva“ spregovorimo v prihodnjem izdanju; zabeležiti pa moramo že tu, da je bil to najsijajnejši ples, kolikor jih je doživelo to društvo.

Senzacionalno razkritje. „Budapesti Naplo“ je prinesel senzacionalno vest, da je bil Nj. Vel.

cesar pomilostil onih 13 generalov, ki so bili dne 5. marca 1849. obošeni v Aradu, ker so bili voditelji revolucionarne vojske za madjarsko nezavisnost. Teda poveljnik trdnjave Arad, general Haynau, je shranil cesarski dekret, katerega mu je prinesel prejšnji večer poseben kurir z Dunaja in odprl pismo še-le po izvršeni eksekuciji, da-si je bil znal za vsebino cesarskega dekreta. General Haynau da je hotel na ta način maščevati umorstvo vojnega ministra, generala Latourja, ki se je bilo dogedilo baš jedno leto dnij prej.

To senzacionalno vest da je potrdil jeden najznamenitjših magnatov, grof Stefan Szapary, kvestor zbornice magnatov. Grof Szapary je baje še dodal, da je svojočasno v prisotnosti raznih avstrijskih in ogerskih plemenitšev potrdil isto stvar oni plemič, ki je dne 4. marca leta 1849 zvečer kakor kurir z Dunaja izročil generalu Haynavu cesarjev dekret, a naslednje jutro so vendar obesili obsojence.

„Čudno!“ Iz Trsta poročaja v Zagreb: „Moram nekaj sporočiti, čemur se bodete gotovo smejali od srca. To dogodnico mi je pisal jeden naših pomorskih častnikov, ki se sedaj dolgočasijo pred Kreto.“

Jeden častnikov angleške eskadre obiskal je našo vojno ladijo. Na krovu stalo je kolo mornarjev, ki so se razgovarjali med seboj prav živahno in glasno. Tuji častnik je nekoliko postal, poslušal, zmajal z glavo in slednjič vprašal spremljajočega avstrijskega častnika: „V katerem jeziku pa govoré vaši mornarji?“ — „Dalmatinci so, v hrvatskem jeziku govoré“, odgovoril je naš častnik. Anglež pa je pričel energično zmajevati z glavo, kakor da tega ne more umeti in je vskliknil: „Čudno, prečudno! Avstro-ogerski mornarji, pa govoré hrvaški!“

Iz tega se vidi, kakšen pojmlje imel „naobraženi“ angleški častnik o avstrijski državi v obče, o Jugoslovanih pa še posebe!

Veleizdajstvo v madjarskem parlamentu. Revolucionarec Kossuth je dne 20. t. m. v seji ogerske poslanske zbornice storil svoj veleizdajski predlog, da naj bi madjarski narod slavil leta 1898. petdesetletnico revolucije 48ga leta, v tem ko bodo leta 1898. vsi narodi naše države slavili petdesetletnico vladanja našega cesarja. Predsednik zbornice je o živem protestovanju skrajne levice prosil zbor, naj nikar ne privoli v meritorično razpravo Kossuthovega predloga. Večina je res sklenila v tem smislu, torej je smatrati Kossuthov veleizdajski predlog — pokopanim.

Svetovna razstava v Bruselju 1897. Udeležba avstrijskih industrijalcev na tej razstavi je jako živahna in k razstavljavcem pripadajo najboljša tvrde, tako, da je pričakovati, da se bode avstrijski oddelek častno predstavljal na svetovni razstavi v Bruselju. Razum raznih kolektivnih razstav, med katerimi je namerovana tudi avstrijska razstava častnikov, bode imel veliko privlačno silo, panorama, predstavljajoči cesarsko gorovje pri Kufsteinu. Podaljšani rok za prijavljanje na to razstavo neha z dnem 28. februarja t. l. in drage volje se dajejo pojasnila radi udeležbe v pisarni avstrijske komisije, Dunaj, I. Rothenurmstrasse 9.

Najnovije vesti.

Buzet 23. Danes izvoljenih za V. kurijo 14 naših mož 700 glasovi zoper 78.

Čepič 23. V Čepiču, občine plominske, zmagali (prvikrat) z veliko večino za V. kurijo.

Pomjan 23. V sekciji Marezige jednoglasno izvoljenih 7 naših mož za V. kurijo.

Volosko 23. Tu izbranih jednoglasno s 110 glasovi 5 naših volilnih mož za V. kurijo.

Labinj 23. Strašno nasilje, vsakojake nezakonitosti 900 naših volilcev morali so odstopiti. Pritožili smo se na namestništvo in na ministarstvo. Nadejamo se, da se ponovi volitev izven mesta.

Barban 23. Zmagali za V. in IV. kurijo. V peti kuriji 415 naših in 8 nasprotnih glasov, v IV. jednoglasno naši.

Sv. Matej (Kastav) 23. Tu izbranih za V. kurijo 10 naših s 573 glasovi.

Kaneja 23. Avstro-ogersko brodovje je priplulo tu sem. — 5000 upornikov oblega Herakleion pod poveljstvom jednega grškega kapitana. Vojujoči se stranki v Selinu sti vsprejeli 7 dnevno premirje, nasvetovano od konzulov. V Kodano se ustaši oblegali 2000 Turkov. Konzuli so posredovali in so dosegli, da so se nkrcale žene in otroci, toda od obleganja niso hoteli odstopiti ustaši.

Trgovinske brojavke in v isti.

Budimpešta. Pšenica za jesen 737 739 računov za spomlad 1897 7.87 do 7.88 Oves za spomlad 6.04—6.06. Riž za spomlad 6.55—6.57. Koruza za maj-juni 1897. 3.86—3.87 Pšenica nova od 7. kil. f. 8.30—8.35 od 79 kil. 8.40—8.45. od 80 kil. f. 8.45—8.50 od 81. kil. f. 8.50 8.55. od 82 kil. for. — — — — — leton 8.10—8.15 prosa 5.65—6.10.

Pšenica: Slabe ponudbe, prodalo se je 15.000 met. stot. za 5 nč. ocaje. Vreme: oblačno.

Praga. Nerafinirani sladkor for. 12.—do—, za maj f. 12.15.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst: carino vred odpošiljatev procej f. 31 50 82.— Cencuz 58-25 33-75 Cctvorni 34-25.—. V glavah sodih 36.— bolje Havro. Kava Santos good average za februar 60 95 za juni 61.—.

Hamburg. Santos good average za marec 49.50 za maj f. 50.—, za september 51.— za december 51.25.

Dunajska borza 23. februarja 1897

	danes	včeraj
Drjavni dolg v papirju	101.15	100.50
„ „ v srebru	100.15	100.60
Avstrijska reuta v zlatu	122.95	122.90
„ „ v krouah	101.30	100.20
Kreditne akcije	361.—	357.75
London 10 Lat.	119.95	120.05
Napoleoni	9.53 1/2	9.54
20 mark	11.74	11.74
100 italj. lir	45 10	45.—

ZAHVALA.

Podpisana žalujoča obitelj izreka svojo najtoplejšo zahvalo povodom smrti svoje dražestne hčeri, oziroma sestre

Josipine Starec,

vsem onim barkovljanskim dekletom, ki so v narodnej noši nesle in spremile pozemeljske ostanke ranjke k večnemu počitku. Iskreno zahvalo izreka pa tudi vrlim „Adrijašem“ sploh in mladeniškem oddelku tega društva posebe, ki so predrago v srce segajočimi žalostinkami spremili do groba, položivši ranjki krasen venec z narodnimi trakovi na grob.

Osobita zahvala pa častiti župljanom, ki so ogromno udeležbo in požrtvovalnostjo pokazali svoje sožalje na izgubi naše predrage.

Barkovlje, dne 22. februarja 1897.

Žalujoča obitelj.

ZAHVALA.

Prireditelji veselice v Lokvi dné 20. t. m. štejejo si v posebno dolžnost, zahvaliti se prav srčno vsem udeležencem posebno pa onim čast. gospem in gospodom, koji so s svojo radodarnostjo pripomogli, da je ostalo čistega dohodka 86 gl. Ta znesek pridane se svoti, koja se nabira za pokroviteljstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Pristno brnsko sukneno blago.

Jeden odrezek	gl. 3.10 iz dobro	pristno
3-10 m. dolg, zadosten za jedno možko obleko	gl. 4.10 „	
stane samo	gl. 4.80 „	ovčene
	gl. 6.— iz boljše	
	gl. 7.75 iz fino	volne.
	gl. 9.— iz finoje	
	gl. 10.50 iz najfinoje	

Jeden odrezek za črno salonsko obleko gl. 10.

Blago za v'no suknjo, loden, Peruvienne, Doskingo, blago za državne uradnike, fini Kammarine in Cheviot itd. razpošilja po tovarniških cenah poznana, realna in poznana zaloga Kiesel-Amhof v Brnu Brunn. Uzorci zastonj in franko. Pošiljatve po uzorcih. Pozor! P. n. občinstvo opozarje se posebno, da se blago dobiva mnogo ceneje, ako se direktno naroči mesto pri prekupovalcih. Firma Kiesel-Amhof v Brnu (Brunn) razpošilja vse blago po resničnih tovarniških cenah brez dodatka rabata kojega krojači dobivajo.

SVOJI K SVOJIM!

Aquedotto št. 9. (nasproti „Latteria Svizzera“)

Novo skladišče

OLJA

kisa in mila

Prodaja se na drobno in na debelo.

Cene:

olje jedilno: po 28 nč. lit., fino po 32-36 nč. lit., finejše po 40-44 nč. lit., namizno pol fino po 48-52 nč. lit., namizno fino po 56-60 nč. lit., namizno extrafino po 64-68 72 nč. lit., — Kis od 4 do 24 nč. lit.

Sprejemajo se tudi narečila, na dom franko pustivši na posodo vré iz kositarja. — Ker je blagó prve vrsti, se toplo priporoča slav. občinstvu. Udani Anton Birca

Zdravljenje krvi

Čaj „Tisešerni cvet“ (Millefori).

Čisti kri ter je izvrstan sredstvo proti onim slučajem, če poče v želodcu, kakor proti slabemu probavljanju in hemoroidam. Jeden omet za ozdravljanje, stoji 50 nč., ter se dobiva v odlikovani lekarni

PRAXMARER „Al duš Mari“ Trst, vaški trg.